

Daf Hayomi Michnayot

Dans un an, vous aurez terminé l'ensemble des traités de la Michna

א אדר

מסכת בבא קמא פרק ו

שקללה הורה משלמת מה שהוא רוצה ליתן שתפול על הדיקתו ולא על הפרקע. פירות כדורה למטה בגנה והזיקה, כיון שחנפלו לרשות האחר משלמת מה שהזיקה. כפי שני הפרות (ואפילו הם יקרים מאד), כיצד משלמת מה שהזיקה. ולא תאמר דשמיין לפי הנהגה עצמן שקללה, ששון קשהיא לעצמו בראת יותה, אלא שפילו בלא סאה אבדת שדה שאכלה, כמה היתה יפה השדה לפני שאכלה הפרות וכמה היא יפה עתה בלי הנהגה. ואז היתה לא מוריד הרבה ממחיר הפרות אלא דבר מעט שחסר. דקתיב (שמות כב. ז) "ובער בשדה אחר, ולמדו שאין חכמים זיל ששמיין אותן עם שדה האחר, ולא בפני עצמיה. רבי שמעון אומר רב הנין שקאלה פרות שאין גמורים פיון דצריכים עדין לקרע לכן שמין אותן על גבי השדה, אבל אכלה פרות גמורים שקבשלו על צרפן משלמת פרות גמורים, בשון הפלא למכרון כשיל עצמן, אם אכלה סאה משלמת סאה, אם סאתים משלמת סאתים. א) המגדיש שטושה גדיש של תבואה, בתוך שדה של חברו שלא ברשות ואכלתו בהמתו של בעל השדה, פטור. והניכסין שלא ברשות, ואם בהמתו של בעל השדה הזקה בתו, בעל הגדיש חביל שלם נזקו. ואם הגדיש ברשות, בעל השדה קבל עליו שמירתו, ולכן חביל שלם, ומיני בקומס שדך, לעשות שיש גדישין ויש שם שומרי, ולמדו שאין לו הנכיסים ואשמרם לך, אבל בשיאר בני אדם הנין קאומר לו הנכיסם וישקרם לך ופטור. אלא אם אכלה לא בפרש אין ואשמרם, אלא רה' משנה ג' אלאא דרבי, ולחכמים, בכל תנא אם הנכיסין ברשות, קבל עליו

ז אחד שור ואחד כל בהמה שוין הם, לנפילת הבור, דקתיב (שמות כא. לו) "כסף ישיב לבעליו" כל בעל חיים שיש לו בעלים אם נפלה בבור, שחבב לשלם. ולהפריש רה סיני קשאמר ה' (שם טו. טז) "אם בהמה אם איש" שיקרב לה סיני "לא יתיר", ותהי בכלל בהמה, "אם" לרבות העופות, ולתשלומי כפל בגבג, אף דקתיב (שם כב. כ) "על שור" על חמור" מרובין פלן, דקתיב (שם) "על כל דבר פשעי", כל דבר פשעיה, ולהשבת אבדה, דקתיב (דברים ה. ב) "לכל אבדת אחר", לפריקה, דקתיב (שמות כב. ז) "כי תראה חמור וגו' עוב תעזוב עמו", ו"כי תראה חמור וגו' עוב דגם עם תביה חמור, וקבל כל מניני בהמה, דקתיב גבי שבת (דברים ה. יד) "ושוורו וחסדו כל בהמה", ולחסימה, שאסור ללסס פי השור, שלא יאכל בשעת העבודה, דקתיב (שם ה. יד) "ולא תחסם שור בדישו", ו"לפניו שור שור משבת, דקתיב (שם ה. יד) "שוורך", לכלאים, שאסור להרביע מין באינו מין, דקתיב (ויקרא טו. טו) "בהמהך לא תרביע עמו", ו"לכלאים" דהנהגה, דקתיב (דברים כב. ז) "לא תחרש שור ובהמור יחד", ו"לפניו שור שור משבת, (מקראותא רק במין אחד טמא ואחד טהור חייבים, דימאי דשור שהוא טהור וחסדו שוראו טמא אלא שחכמים יסורו כל מינים, בין ששניהם טמאים, ובין ששניהם טהורים). ולשבת, למלאכת שבת, דקתיב (שם ה. יד) "שוורך וחסדוך וכל בהמהך", והיה בכלל בהמה, "וכלי מרבה גם השטופות, וכן היה ועוד כיוצא בזה, אם כן שאתה מרבה הכל, וכמו נאמר גבי בור (שמות כא. טז) "שור או חמור", אלא שדבר הנתון בהון, במין המצוי

אצל האדם תמיד יוגבל בהם. **פרק ו א** הנוסח צאן לדיר, נדר מסביב למקום הבהמות בשרה, ונעל בפניה קראוי, בדלת שבוכלה לעמוד רוחא מציה: וקראי והזיקה, פטור. והדלא רבן פקניה ומה יכול לעשות יתרה. לא עלל בפניה קראוי, ויצאה והזיקה, חייב. דלא שמינה. וכשמינה קראוי ונפרצה בלילה, או שפרצה לטטיס בלילה, ויצאה והזיקה פטור. דבלילה אפילו טנדע לו שפפרצה, אין לו לטרם אפלה (שם וטו) כל ביום חייב. דגם הסתם שמעו וכששמע היה לו לילך ולהקטינה ולגדרה, והוציאה לטטיס או שעמדו בפניה מן הצדדים עד שהקריחא אצלה והזיקה אחר כך לטטיס חייבים. דהוא גרמא. (ב) הניחה בחמה בנוקטים, אבל כשלא הוציאה אין חייבים, דהוא גרמא. (ג) הניחה בחמה אפילו על פניה קראוי, חייב. דמחם השמש הוא מתפרצת, או שפפרצה לשמירה לתרש שאינו שומע ואינו מדבר דלאו בר דעת הוא. או שוטה וקטן ויצאה והזיקה חייב. מסרה בהמה לרועה והרועה מסרה לרועה שעובד אצלו נכנס ומה שני מתחיו. דהוא צריך לשומרה שדור השומר למטר לרועה שאצלו, ולא יהי קשומר שמסר לשומר. נפלה לגנה של חברו ומשחפה בעליה או מרשות הרבים, ובתו שהחלקה ונפלה מעצמה, לא נפלה משחפה שור אחר חביל שלם מה שהזיקה. דהוא פשעי. דצריך להעבירן אחת אחרת. ונהנית שאכלה שם, או שנקלה על הדיקות והססיתו, ועל ידי זה לא נקלה מכות מהפילה. משלמת מה שנתינה דמי שעורים בזול שלם ודי אכלתה שבעה ולא צריך לתת לה תבואה או פירות. ואינו משלם של פירות שאכלה, פקרב ב' משנה ב', וכשלא אכלה אלא

לשומרו. (ד) השולח את הבערה תחלת ידי חרש שאינו מדבר ואינו שומע, דלאו בר דעת הוא. או שוטה, וקטן, פטור דיניו אדם, דלא עשאו גדיים, דלאו בני שלוח הם דאינם בני דעת, וחביל דיניו שמיים, כבא בלאת ידי שמיים. אבל שלח ידי פקח, דאין שלוח לכהר גבורה, פקחיה, כאלו עשה מדעת עצמו, אחד הביא את האור האש ואחד הביא את העצים, אחר כן כדי שימשך הדלקה, המביא את העצים חייב. דכלא מעצמי לא היה נמשך הדלקה, אבל הביא הביא את העצים מקדם ולא היה שם אש עדין, ואחד הביא את האור ליד העצים, המביא את האור חייב. בא אחד את השלישי ולכה נפח את האש והעלה של הלהת, המלהב חייב. לבתה החיץ שאינה מציה הרבה, אף על פי שהיא משכבת לפרקים (שם טו) כלן פטורין. שאין לו אלא אונס השולח את הנהגה ואכלה שרפה עמו, דכלא שחזיקה אביגא, או לתקה עקר שדה חרושה אף על פי שאין אביגים ועקר ראוים לה חביל שלם, שנאמר (שמות כב. ה) "כי תצא אש ומצאה קוצים ונאכל גדיש או חמור על השדה שלם ישלם המבעיר את השדה שלם". המבעיר בתוך רשות שלו, המבעיר בתוך של חבירו אין לו שער, ואפילו כמה מילין, חייב. עד כמה תעבור הדלקה

משניות מבוארות

לחייב הנין במקום מעבר רבים, רבי יהודה אומר, גנר חנכה שמעודה להתייח בחור פטור. ומצוה להתייח למטה מעשרה ספחים, ואפילו למעלה מעשרה פטור כיון דבמענה קא עסיק, וחכמים מחייבים דהיה לו לישב לשומר הנין. **פרק ז א** מרבה גדולה מדת תשלומי כפל משלם הגנב, דקתיב (שמות כב. ז) "שנים ישלם" מנחת תשלומי ארבעה וחמשה שמשלם אם שחט בהמה או מקרה, דקתיב (שם טו. טז) "ותמשה בקר, וישלם ממת השור ורבעו כאן תחת הש"ה" שפדתי משלומי כפל נהוגת בין דבר שיש בו רוח חיים, וכן חייב גנב בין שיש בו רוח חיים, דאם נמצא אצל הגנב מטלטלין משלם כפל, דקתיב (שם כב. ט) "על כל דבר פשעו וגו' על שיה על שלמה על כל אבדה וגו' ושלם שנים", ומדת תשלומי ארבעה וחמשה אינה נהוגת אלא בשר ונשוה בלבד. שאומר (שם טו. טז) "כי יגנב איש שור או שה וטבח או מכר וזו", שור או שה אין, מדי אחריוא איש, שור או שה הגנב אתה שגנב גנב מבית הגנב משלם תשלומי כפל אלא מחיר הנהו, דקתיב (שם כב. ח) "וגנב מבית האיש", דהניו מבית הבעלים, ולא מבית הגנב, ולא הטובח ולא המוכר משלם תשלומי ארבעה וחמשה, ותשלומי ארבעה וחמשה שמיים, ולא ארבעה ושלשה, וישלם אכלה ושלשה, דבארבעה ותשלומי כפל אדם משלם (ב) גנב ובעד עדים שראו אותו שגנב, ושכח ומכר על פיהם של אותם שני עדים, או פי שנים אחרים, משלם תשלומי ארבעה וחמשה, דלא הני עדות הבהמה כחצי עדות, דכלא עדים אלא גנב אינו חביל על הבערה כיון שעדות הגנבה הוי עדות שלשעצמה לחיב כפל, גם עדות הבהמה הוי דבר שלם, וגנב ומכר בשבת דאופן

שאינו חייב מיתה, כגון שלא הוציא מרשות היחיד לרשות הרבים. דאופן מחזיב מיתה דהני רק אסור דרנבן, וכן גנב ומכר לבעודה זרה, דאם שחטו עצמו לבעודה זרה לא בשבת מחזיב מיתה, וקם ליה בדרבה מיניה. דהניו מיתה ופטור מן התשלומין, ואן אפילו בלא תנאא אינו משלם דחייב מיתות בית דין אפילו כשהוא שוגג פטור מתשלומין, גנב וטבח ביום הכפורים דחייבו כרת בידי שמים, ולא מיתה בדי אדם, ומשום מלכות גמי לא מפטר, דמריי קשאנו לוקה, דהניו בלא אלקה, לכן משלם. דחייבי מלקות שוגגין חייבין, וכן גנב משל אביו וטבח ומכר, ואחר כך מת אביו, סודם שעמד דיון, ועתה הוא בין היושעין שבינו ששבח לפני מיתת אביו, כבר נתחייב דנהה על הטביחה בחיובי, ומשלם לחזיו חלקם בתשלומי ארבעה וחמשה, דחמשה בקר אמר רחמנא, ואפילו משה חצאי בקר, וכן גנב משל חברו וטבח, ואחר כך הקדישו, דאם טבח אחר שחשדושו, אינו משלם ארבעה וחמשה, דלאו שלו הוא טובח, ויכאן פיון ששבח לפני הקדשו, של אלו משלם תשלומי ארבעה וחמשה, או גנב וטבח לרופאה, ולא לאכילה, ויכול להשתמש בו בלא שחיטה, או ללכדים, דאינם צריכין שחיטה, וכן השוחט ומנצא טרפה, ואינו רואי בלא אכילה חייב. או השוחט חליו בעורה, או שחט בהנאה בתחלת השחיטה,

שיתא פטור, דכשפדליק סמוך משל למקום חברו, או רשות הרבים חייב, רבי אלעזר בן עזריה אומר, ואין אותו מקום ראש כאלו הוא באמצע בית כור שהוא קרוב לרבי' אמה, ואם האש באמצע, פרישו, שצריך שיקח רחוק קלוי אמה לכל, דאם רבי אלעזר אומר, שוירו, שש עשרה אמות לאל צד כדרך רשות הרבים, שיהי שיש עשרה אמה, רבי עקיבא אומר, חמשים אמה לכל, דאם רבי שמעון אומר, כתיב (שם) "ושלם" משלם המבעיר את הבערה, הכל לפי גדל הדלקה, אם הגדולה גדולה צריך להחזיק יתרה, אם שפוחת מצויה לא תוכל האש להגיע לכרש חברו. (ה) הפדולת אש בתוך שלו והקדיש עד שדה חברו ודלקה את הקדיש ערמת חטין של חברו והיו בו כלים טומינים בגדיש חברו ודלקו, רבי יהודה אומר, ישלם גם מה שטומינים בתוכו. דמתיב על טמון כאש, וחכמים אומרים, איש משלם אלא גדיש של חטין או של שעורים שהם בגדלי, דקתיב (שם) "או הקמה", מה קמה בתבואה עומדת בגדלי שהיא בגדלי, אף כל בגדלי, אבל טמון כאש, פטור. ומשלם מקום הבלים כאלו הוא מאל תבואה, (ובמדליק בתוך של חברו מדיים חכמים מפרשו לקבול), היה גדיש כמות לו גדישו, והוא הדין באדם כמות, שאין לו דעת לבתר, ועבד פטור, לו, והוא הדין אדם אחר וישרף עמו עם הגדיש חביל על הגדי והגדיש, ועל העבד פטור, דהיה לו לברור דיש לו דעת, ואם עבד כמות לו שלא היה יכול לברר, ועבד סמוך לו וישרף עמו, חייב מיתה על העבד, דהנין כמיתו בדיים, ואפילו על עבד קנעני חייב מיתה, דקתיב (שמות כא. ח) "ומת פתח ידו יקם יושט", ולכן פטור על הגדי והגדיש, דקם ליה בדרבה מצויה מקבל ענש הגדול ממנו דהניו מיתה, ואינו שם וגם משלם דשני ענשים

אין מענישין, דקתיב (דברים ה. ב) "כדי רשעתו", משום רשעה אחת אהה מחייב ולא משום שני רשעותיו, ומודים חכמים שפטור על טמון בשדה שישורף האש מדיים לרבי יהודה מפדולת את הבינה ארמנו כגון של שרים שהוא משלם כל מושם שיהיה, כיון שהדליק בתוך של חברו, דהפטור טמון וקרא כשהדליק בתוך שלו דקתיב (שמות כב. ח) "כי תצא אש וגו' דמריי שהדליק בתוך שלו, והוא הדין ביה, שכן דרך בני אדם להניח בפתים כל מיני מטלטלים, ואפילו כים עם מעות, והוא הדין מפדולת שדה חברו משלם מלם שרצילו להטמין בתוכו, כגון קלי מחרשה וקלי עובדת הבור, אבל ארנכי בגדיש פטור דלא הוי ליה לאסורין ארתיה שנייה בגדיש, ולרבי יהודה, אפילו ששהדליק בתוך של משלם כל מה שהטמון אפילו דברים שאין דרכו להניחם בתוכה, (ל) הנין נוצץ אש, שיצא מתחת הפטיש והזיק, חייב, דהנין כחורז חין, גמל שהיה טעון שפתן ועבר ברשות הרבים, וכנס ששנתן לרוב התחת ונעל ונלקח השפתן בגרו של חנוני שהניח להתיא, והדליק את התיבה הארמונו, בעל הנקל חייב, דלא היה לו לתרבות במשאוי כל פר שיקנס לחנות, והחייב הוא, אם השלם כל בהיה אכאת קנז שלם, ואם שרף במקשר זמן, חייב על מקום הדלקה נזק שלם, ועל שאר הבידה חצי נזק, פקרב ב' משנה ג', אם הניח חנוני רוח מבחוץ, ועל ידי זה שלא התפוצץ, המניני בתו השרפה. והוא הדין לרשות

מסכת בבא קמא פרק ז

לחייב הנין במקום מעבר רבים, רבי יהודה אומר, גנר חנכה שמעודה להתייח בחור פטור. ומצוה להתייח למטה מעשרה ספחים, ואפילו למעלה מעשרה פטור כיון דבמענה קא עסיק, וחכמים מחייבים דהיה לו לישב לשומר הנין. **פרק ז א** מרבה גדולה מדת תשלומי כפל משלם הגנב, דקתיב (שמות כב. ז) "שנים ישלם" מנחת תשלומי ארבעה וחמשה שמשלם אם שחט בהמה או מקרה, דקתיב (שם טו. טז) "ותמשה בקר, וישלם ממת השור ורבעו כאן תחת הש"ה" שפדתי משלומי כפל נהוגת בין דבר שיש בו רוח חיים, וכן חייב גנב בין שיש בו רוח חיים, דאם נמצא אצל הגנב מטלטלין משלם כפל, דקתיב (שם כב. ט) "על כל דבר פשעו וגו' על שיה על שלמה על כל אבדה וגו' ושלם שנים", ומדת תשלומי ארבעה וחמשה אינה נהוגת אלא בשר ונשוה בלבד. שאומר (שם טו. טז) "כי יגנב איש שור או שה וטבח או מכר וזו", שור או שה אין, מדי אחריוא איש, שור או שה הגנב אתה שגנב גנב מבית הגנב משלם תשלומי כפל אלא מחיר הנהו, דקתיב (שם כב. ח) "וגנב מבית האיש", דהניו מבית הבעלים, ולא מבית הגנב, ולא הטובח ולא המוכר משלם תשלומי ארבעה וחמשה, ותשלומי ארבעה וחמשה שמיים, ולא ארבעה ושלשה, וישלם אכלה ושלשה, דבארבעה ותשלומי כפל אדם משלם (ב) גנב ובעד עדים שראו אותו שגנב, ושכח ומכר על פיהם של אותם שני עדים, או פי שנים אחרים, משלם תשלומי ארבעה וחמשה, דלא הני עדות הבהמה כחצי עדות, דכלא עדים אלא גנב אינו חביל על הבערה כיון שעדות הגנבה הוי עדות שלשעצמה לחיב כפל, גם עדות הבהמה הוי דבר שלם, וגנב ומכר בשבת דאופן

שאינו חייב מיתה, כגון שלא הוציא מרשות היחיד לרשות הרבים. דאופן מחזיב מיתה דהני רק אסור דרנבן, וכן גנב ומכר לבעודה זרה, דאם שחטו עצמו לבעודה זרה לא בשבת מחזיב מיתה, וקם ליה בדרבה מיניה. דהניו מיתה ופטור מן התשלומין, ואן אפילו בלא תנאא אינו משלם דחייב מיתות בית דין אפילו כשהוא שוגג פטור מתשלומין, גנב וטבח ביום הכפורים דחייבו כרת בידי שמים, ולא מיתה בדי אדם, ומשום מלכות גמי לא מפטר, דמריי קשאנו לוקה, דהניו בלא אלקה, לכן משלם. דחייבי מלקות שוגגין חייבין, וכן גנב משל אביו וטבח ומכר, ואחר כך מת אביו, סודם שעמד דיון, ועתה הוא בין היושעין שבינו ששבח לפני מיתת אביו, כבר נתחייב דנהה על הטביחה בחיובי, ומשלם לחזיו חלקם בתשלומי ארבעה וחמשה, דחמשה בקר אמר רחמנא, ואפילו משה חצאי בקר, וכן גנב משל חברו וטבח, ואחר כך הקדישו, דאם טבח אחר שחשדושו, אינו משלם ארבעה וחמשה, דלאו שלו הוא טובח, ויכאן פיון ששבח לפני הקדשו, של אלו משלם תשלומי ארבעה וחמשה, או גנב וטבח לרופאה, ולא לאכילה, ויכול להשתמש בו בלא שחיטה, או ללכדים, דאינם צריכין שחיטה, וכן השוחט ומנצא טרפה, ואינו רואי בלא אכילה חייב. או השוחט חליו בעורה, או שחט בהנאה בתחלת השחיטה,

שיתא פטור, דכשפדליק סמוך משל למקום חברו, או רשות הרבים חייב, רבי אלעזר בן עזריה אומר, ואין אותו מקום ראש כאלו הוא באמצע בית כור שהוא קרוב לרבי' אמה, ואם האש באמצע, פרישו, שצריך שיקח רחוק קלוי אמה לכל, דאם רבי אלעזר אומר, שוירו, שש עשרה אמות לאל צד כדרך רשות הרבים, שיהי שיש עשרה אמה, רבי עקיבא אומר, חמשים אמה לכל, דאם רבי שמעון אומר, כתיב (שם) "ושלם" משלם המבעיר את הבערה, הכל לפי גדל הדלקה, אם הגדולה גדולה צריך להחזיק יתרה, אם שפוחת מצויה לא תוכל האש להגיע לכרש חברו. (ה) הפדולת אש בתוך שלו והקדיש עד שדה חברו ודלקה את הקדיש ערמת חטין של חברו והיו בו כלים טומינים בגדיש חברו ודלקו, רבי יהודה אומר, ישלם גם מה שטומינים בתוכו. דמתיב על טמון כאש, וחכמים אומרים, איש משלם אלא גדיש של חטין או של שעורים שהם בגדלי, דקתיב (שם) "או הקמה", מה קמה בתבואה עומדת בגדלי שהיא בגדלי, אף כל בגדלי, אבל טמון כאש, פטור. ומשלם מקום הבלים כאלו הוא מאל תבואה, (ובמדליק בתוך של חברו מדיים חכמים מפרשו לקבול), היה גדיש כמות לו גדישו, והוא הדין באדם כמות, שאין לו דעת לבתר, ועבד פטור, לו, והוא הדין אדם אחר וישרף עמו עם הגדיש חביל על הגדי והגדיש, ועל העבד פטור, דהיה לו לברור דיש לו דעת, ואם עבד כמות לו שלא היה יכול לברר, ועבד סמוך לו וישרף עמו, חייב מיתה על העבד, דהנין כמיתו בדיים, ואפילו על עבד קנעני חייב מיתה, דקתיב (שמות כא. ח) "ומת פתח ידו יקם יושט", ולכן פטור על הגדי והגדיש, דקם ליה בדרבה מצויה מקבל ענש הגדול ממנו דהניו מיתה, ואינו שם וגם משלם דשני ענשים

אין מענישין, דקתיב (דברים ה. ב) "כדי רשעתו", משום רשעה אחת אהה מחייב ולא משום שני רשעותיו, ומודים חכמים שפטור על טמון בשדה שישורף האש מדיים לרבי יהודה מפדולת את הבינה ארמנו כגון של שרים שהוא משלם כל מושם שיהיה, כיון שהדליק בתוך של חברו, דהפטור טמון וקרא כשהדליק בתוך שלו דקתיב (שמות כב. ח) "כי תצא אש וגו' דמריי שהדליק בתוך שלו, והוא הדין ביה, שכן דרך בני אדם להניח בפתים כל מיני מטלטלים, ואפילו כים עם מעות, והוא הדין מפדולת שדה חברו משלם מלם שרצילו להטמין בתוכו, כגון קלי מחרשה וקלי עובדת הבור, אבל ארנכי בגדיש פטור דלא הוי ליה לאסורין ארתיה שנייה בגדיש, ולרבי יהודה, אפילו ששהדליק בתוך של משלם כל מה שהטמון אפילו דברים שאין דרכו להניחם בתוכה, (ל) הנין נוצץ אש, שיצא מתחת הפטיש והזיק, חייב, דהנין כחורז חין, גמל שהיה טעון שפתן ועבר ברשות הרבים, וכנס ששנתן לרוב התחת ונעל ונלקח השפתן בגרו של חנוני שהניח להתיא, והדליק את התיבה הארמונו, בעל הנקל חייב, דלא היה לו לתרבות במשאוי כל פר שיקנס לחנות, והחייב הוא, אם השלם כל בהיה אכאת קנז שלם, ואם שרף במקשר זמן, חייב על מקום הדלקה נזק שלם, ועל שאר הבידה חצי נזק, פקרב ב' משנה ג', אם הניח חנוני רוח מבחוץ, ועל ידי זה שלא התפוצץ, המניני בתו השרפה. והוא הדין לרשות

מסכת בבא קמא פרק ז

לחייב הנין במקום מעבר רבים, רבי יהודה אומר, גנר חנכה שמעודה להתייח בחור פטור. ומצוה להתייח למטה מעשרה ספחים, ואפילו למעלה מעשרה פטור כיון דבמענה קא עסיק, וחכמים מחייבים דהיה לו לישב לשומר הנין. **פרק ז א** מרבה גדולה מדת תשלומי כפל משלם הגנב, דקתיב (שמות כב. ז) "שנים ישלם" מנחת תשלומי ארבעה וחמשה שמשלם אם שחט בהמה או מקרה, דקתיב (שם טו. טז) "ותמשה בקר, וישלם ממת השור ורבעו כאן תחת הש"ה" שפדתי משלומי כפל נהוגת בין דבר שיש בו רוח חיים, וכן חייב גנב בין שיש בו רוח חיים, דאם נמצא אצל הגנב מטלטלין משלם כפל, דקתיב (שם כב. ט) "על כל דבר פשעו וגו' על שיה על שלמה על כל אבדה וגו' ושלם שנים", ומדת תשלומי ארבעה וחמשה אינה נהוגת אלא בשר ונשוה בלבד. שאומר (שם טו. טז) "כי יגנב איש שור או שה וטבח או מכר וזו", שור או שה אין, מדי אחריוא איש, שור או שה הגנב אתה שגנב גנב מבית הגנב משלם תשלומי כפל אלא מחיר הנהו, דקתיב (שם כב. ח) "וגנב מבית האיש", דהניו מבית הבעלים, ולא מבית הגנב, ולא הטובח ולא המוכר משלם תשלומי ארבעה וחמשה, ותשלומי ארבעה וחמשה שמיים, ולא ארבעה ושלשה, וישלם אכלה ושלשה, דבארבעה ותשלומי כפל אדם משלם (ב) גנב ובעד עדים שראו אותו שגנב, ושכח ומכר על פיהם של אותם שני עדים, או פי שנים אחרים, משלם תשלומי ארבעה וחמשה, דלא הני עדות הבהמה כחצי עדות, דכלא עדים אלא גנב אינו חביל על הבערה כיון שעדות הגנבה הוי עדות שלשעצמה לחיב כפל, גם עדות הבהמה הוי דבר שלם, וגנב ומכר בשבת דאופן

שאינו חייב מיתה, כגון שלא הוציא מרשות היחיד לרשות הרבים. דאופן מחזיב מיתה דהני רק אסור דרנבן, וכן גנב ומכר לבעודה זרה, דאם שחטו עצמו לבעודה זרה לא בשבת מחזיב מיתה, וקם ליה בדרבה מיניה. דהניו מיתה ופטור מן התשלומין, ואן אפילו בלא תנאא אינו משלם דחייב מיתות בית דין אפילו כשהוא שוגג פטור מתשלומין, גנב וטבח ביום הכפורים דחייבו כרת בידי שמים, ולא מיתה בדי אדם, ומשום מלכות גמי לא מפטר, דמריי קשאנו לוקה, דהניו בלא אלקה, לכן משלם. דחייבי מלקות שוגגין חייבין, וכן גנב משל אביו וטבח ומכר, ואחר כך מת אביו, סודם שעמד דיון, ועתה הוא בין היושעין שבינו ששבח לפני מיתת אביו, כבר נתחייב דנהה על הטביחה בחיובי, ומשלם לחזיו חלקם בתשלומי ארבעה וחמשה, דחמשה בקר אמר רחמנא, ואפילו משה חצאי בקר, וכן גנב משל חברו וטבח, ואחר כך הקדישו, דאם טבח אחר שחשדושו, אינו משלם ארבעה וחמשה, דלאו שלו הוא טובח, ויכאן פיון ששבח לפני הקדשו, של אלו משלם תשלומי ארבעה וחמשה, או גנב וטבח לרופאה, ולא לאכילה, ויכול להשתמש בו בלא שחיטה, או ללכדים, דאינם צריכין שחיטה, וכן השוחט ומנצא טרפה, ואינו רואי בלא אכילה חייב. או השוחט חליו בעורה, או שחט בהנאה בתחלת השחיטה,

שיתא פטור, דכשפדליק סמוך משל למקום חברו, או רשות הרבים חייב, רבי אלעזר בן עזריה אומר, ואין אותו מקום ראש כאלו הוא באמצע בית כור שהוא קרוב לרבי' אמה, ואם האש באמצע, פרישו, שצריך שיקח רחוק קלוי אמה לכל, דאם רבי אלעזר אומר, שוירו, שש עשרה אמות לאל צד כדרך רשות הרבים, שיהי שיש עשרה אמה, רבי עקיבא אומר, חמשים אמה לכל, דאם רבי שמעון אומר, כתיב (שם) "ושלם" משלם המבעיר את הבערה, הכל לפי גדל הדלקה, אם הגדולה גדולה צריך להחזיק יתרה, אם שפוחת מצויה לא תוכל האש להגיע לכרש חברו. (ה) הפדולת אש בתוך שלו והקדיש עד שדה חברו ודלקה את הקדיש ערמת חטין של חברו והיו בו כלים טומינים בגדיש חברו ודלקו, רבי יהודה אומר, ישלם גם מה שטומינים בתוכו. דמתיב על טמון כאש, וחכמים אומרים, איש משלם אלא גדיש של חטין או של שעורים שהם בגדלי, דקתיב (שם) "או הקמה", מה קמה בתבואה עומדת בגדלי שהיא בגדלי, אף כל בגדלי, אבל טמון כאש, פטור. ומשלם מקום הבלים כאלו הוא מאל תבואה, (ובמדליק בתוך של חברו מדיים חכמים מפרשו לקבול), היה גדיש כמות לו גדישו, והוא הדין באדם כמות, שאין לו דעת לבתר, ועבד פטור, לו, והוא הדין אדם אחר וישרף עמו עם הגדיש חביל על הגדי והגדיש, ועל העבד פטור, דהיה לו לברור דיש לו דעת, ואם עבד כמות לו שלא היה יכול לברר, ועבד סמוך לו וישרף עמו, חייב מיתה על העבד, דהנין כמיתו בדיים, ואפילו על עבד קנעני חייב מיתה, דקתיב (שמות כא. ח) "ומת פתח ידו יקם יושט", ולכן פטור על הגדי והגדיש, דקם ליה בדרבה מצויה מקבל ענש הגדול ממנו דהניו מיתה, ואינו שם וגם משלם דשני ענשים

אין מענישין, דקתיב (דברים ה. ב) "כדי רשעתו", משום רשעה אחת אהה מחייב ולא משום שני רשעותיו, ומודים חכמים שפטור על טמון בשדה שישורף האש מדיים לרבי יהודה מפדולת את הבינה ארמנו כגון של שרים שהוא משלם כל מושם שיהיה, כיון שהדליק בתוך של חברו, דהפטור טמון וקרא כשהדליק בתוך שלו דקתיב (שמות כב. ח) "כי תצא אש וגו' דמריי שהדליק בתוך שלו, והוא הדין ביה, שכן דרך בני אדם להניח בפתים כל מיני מטלטלים, ואפילו כים עם מעות, והוא הדין מפדולת שדה חברו משלם מלם שרצילו להטמין בתוכו, כגון קלי מחרשה וקלי עובדת הבור, אבל ארנכי בגדיש פטור דלא הוי ליה לאסורין ארתיה שנייה בגדיש, ולרבי יהודה, אפילו ששהדליק בתוך של משלם כל מה שהטמון אפילו דברים שאין דרכו להניחם בתוכה, (ל) הנין נוצץ אש, שיצא מתחת הפטיש והזיק, חייב, דהנין כחורז חין, גמל שהיה טעון שפתן ועבר ברשות הרבים, וכנס ששנתן לרוב התחת ונעל ונלקח השפתן בגרו של חנוני שהניח להתיא, והדליק את התיבה הארמונו, בעל הנקל חייב, דלא היה לו לתרבות במשאוי כל פר שיקנס לחנות, והחייב הוא, אם השלם כל בהיה אכאת קנז שלם, ואם שרף במקשר זמן, חייב על מקום הדלקה נזק שלם, ועל שאר הבידה חצי נזק, פקרב ב' משנה ג', אם הניח חנוני רוח מבחוץ, ועל ידי זה שלא התפוצץ, המניני בתו השרפה. והוא הדין לרשות